

Forslag

til

Lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v.

Fremsat den 3. december 1974 af *arbejdsministeren*.

§ 1. Samtlige kollektive overenskomster og aftaler om løn- og arbejdsforhold, der er opsagt eller kan opsiges inden udgangen af året 1975, forlænges med de ændringer, der følger af lov om midlertidig ændring af dyrtidsregulering således, at de af parterne tidligst kan opsiges til 1. januar 1976. Almindelige bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed, forlænges tilsvarende.

§ 2. Forlængelsen af overenskomster og aftaler m. v. skal dog ikke kunne hindre, at der forhandles om ændring i perioden af bestemmelser, der foreskriver standard og normer vedrørende driften, herunder bemanning, arbejdstidsregler og lignende, af offentlige institutioner og institutioner, der modtager refusionstilskud eller underskudsdækning fra det offentlige.

§ 3. Opsiges de forlængede kollektive overenskomster eller aftaler til udløb pr. 1. ja-

nuar 1976 eller senere, skal opsigelsen ske under iagttagelse af de for det pågældende overenskomst- eller aftaleområde gældende regler.

§ 4. For den periode, hvormed overenskomsterne forlænges efter § 1, sker tilsvarende forlængelse af den til overenskomstforholdet knyttede fredspligt.

§ 5. Spørgsmål om overtrædelse og fortolkning af de ved denne lov forlængede overenskomster og aftaler m. v. afgøres efter de sædvanlige regler for det pågældende område.

§ 6. Loven gælder ikke for overenskomster m. v., jfr. § 1, som er indgået med lønmodtagerorganisationer med hjemsted i Grønland.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Forslaget er et led i den samlede plan for en økonomisk politik og skal især ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte forslag til lov om en godtgørelse for dyrtiden, forslag til lov om midlertidig ændring af dyrtidsregulering af arbejdsvederlag m.v. og forslag til love om avancementstop m.v. og udbyttebegrænsning.

Det særlige formål med nærværende lovforslag er, at der allerede nu skabes klarhed over lønudviklingen i det kommende år. Usikkerhed på dette punkt er en alvorlig hindring for, at der atter kan disponeres i erhvervslivet ud fra forudsætninger, der giver håb om en begrænset omkostningsstigning i det kommende år. Der skulle på dette grundlag kunne skabes en af de nødvendige forudsætninger for, at landets økonomi kan bedres, og dermed først og fremmest for, at der kan blive skabt en bedring i beskæftigelsessituationen.

Det har været regeringen magtpåliggende, at forslaget griber mindst muligt ind i arbejdsmarkedets forhold. Derfor er forslaget begrænset til et tidsrum af 10 måneder, som man finder er et absolut minimum for den „lønpause“, der er nødvendig. De 10 måneders forlængelse skal endvidere ses i sammenhæng med, at den skattefrie godtgørelse udbetales for samme periode, og at man ved udløbet af perioden står ved begyndelsen af et nyt skatteår.

Med det forbehold, der ligger i det samtidigt fremsatte forslag til lov om midlertidig ændring af dyrtidsregulering af arbejdsvederlag m.v. og hvorom der henvises til bemærkningerne til dette forslag, ændres der i øvrigt intet i det af parterne opbyggede system til bestemmelse af løn- og arbejdsvilkår.

Det tilhøjes, at der pr. 1. januar 1976 vil foreligge en fri forhandlingssituation på samme måde som ved udløbet af de af parterne fastsatte terminer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Forslaget i 1. punktum omfatter alle kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold både på den private og den offentlige del af arbejdsmarkedet, hvadenten overenskomsterne omfatter lønarbejdergrupper, akademikere eller andre. Vederlag som

ikke ydes som led i et ansættelsesforhold eller under lignende betingelser, omfattes af det samtidigt fremsatte lovforslag om avancementstop og prisdæmpende aftaler.

Forslaget omfatter tillige de kollektive aftaler, som er indgået for personale, der er ansat som tjenestemænd eller på tjenstemandslignende vilkår i staten, folkeskolen og folkekirken samt i kommuner og koncessionerede selskaber m.v.

Forslaget i 2. punktum sikrer, at de regler om løn- og arbejdsforhold, som gælder for offentligt ansat personale, der ikke er omfattet af en overenskomst eller aftale, og som derfor ikke er opsagt eller kan opsiges, forlænges for samme periode, som er fastsat for de i 1. punktum omhandlede overenskomster og aftaler.

Som eksempel på grupper omfattet af 2. punktum kan nævnes kommunale tjenestemænd og personale i børne- og ungdomsforsorgens daginstitutioner.

Til § 2.

Forslaget skyldes et ønske om at sikre, at en række påkrævede justeringer af visse standarder og normer inden for det offentlige og halvoffentlige område kan fortsætte eller iværksættes uanset forlængelsen i øvrigt af de pågældende overenskomster og aftaler.

Til § 3.

Den foreslåede bestemmelse svarer med redaktionelle ændringer til en lignende bestemmelse i tidligere love om fornyelse eller forlængelse af overenskomster.

Til § 4.

Den foreslåede bestemmelse svarer med redaktionelle ændringer til en lignende bestemmelse i tidligere love om fornyelse eller forlængelse af overenskomster. Bestemmelsen indebærer, at der i den periode, hvormed overenskomsterne forlænges efter § 1, er den samme adgang — hverken videre eller snævrere — til at iværksætte arbejdsstandsning (strejke, blokade, lock-out eller boykot), som hvis der havde været tale om en på normal måde fornyet overenskomst.

Til § 5.

For så vidt angår de kollektive overenskomster

svarer forslaget indholdsmæssigt til tilsvarende bestemmelser i tidligere love om fornyelse eller forlængelse af overenskomster og indebærer, at sager om overtrædelse af den forlængede overenskomst indbringes for arbejdsretten, jfr. arbejdsretslovens § 9, og at fortolkningsspørgsmål afgøres ved mægling eller faglig voldgift efter de for det pågældende område herom fastsatte bestemmelser.

Spørgsmål om overtrædelse og fortolkning af indgåede aftaler på statstjenestemandsområdet indbringes for voldgift efter reglerne i kapitel 12 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folke-

kirken. Tilsvarende regler findes på det kommunale område.

Til § 6.

Undtagelsesbestemmelserne omfatter kollektive overenskomster for en række lønmodtagergrupper hjemmehørende i Grønland, hvis lønniveau ligger væsentligt under tilsvarende danske grupper. Det følger endvidere af bestemmelsen, sammenholdt med § 1, 2. pkt., at regulativer om løn- og arbejdsforhold for offentligt ansat personale, hvis løn- og arbejdsforhold er afledt af sådanne overenskomster, ej heller er omfattet af loven.